

سنگ یکی از مهم‌ترین منابع طبیعی است. سنگ‌ها از نظر ویژگی‌ها ظاهری مانند رنگ، زبری، صافی، سختی و اندازه‌های ظاهری با هم تفاوت دارند.

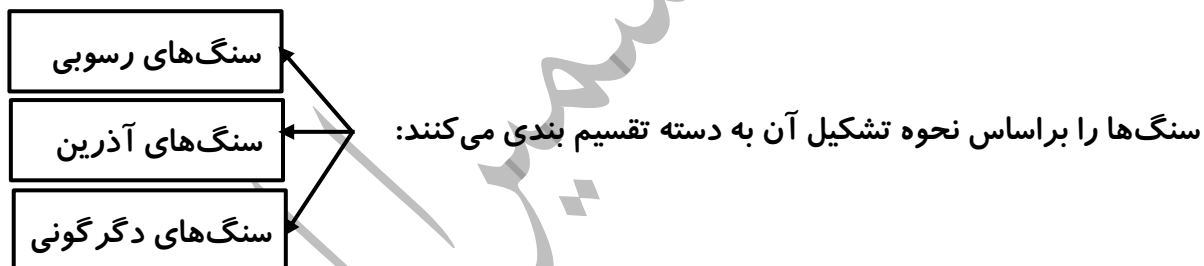
تغییر سنگ‌ها در مسیر رود

☼ وقتی یک رود از کوه جاری می‌شود، در مسیر خود سنگ‌ها را به حرکت در می‌آورد.

☼ در مسیر حرکت رود، سنگ‌ها با هم برخورد کرده و می‌شکنند.

☼ در اثر برخورد سنگ‌ها با هم، لبه‌های تیز آن‌ها صاف و اندازه‌ی آن‌ها هم کوچک‌تر می‌شود.

در نتیجه در بخش‌های بالایی و ابتدایی رود، سنگ‌های بزرگ‌تر و با لبه‌های تیزتر وجود دارد و در بخش‌های پایینی و انتهایی رود، سنگ‌های کوچک‌تر با لبه‌های صاف‌تر مشاهده می‌شود.

سنگ رسوبی

رودها مقدار زیادی سنگریزه و گل و لای را با خود به دریاها و دریاچه‌ها می‌ریزند. این مواد در دریاها و دریاچه‌ها ته‌نشین می‌شوند و لایه لایه روی هم قرار می‌گیرند و با گذشت زمان سخت می‌شوند و سنگ رسوبی را تشکیل می‌دهند. ویژگی مهم سنگ‌های رسوبی لایه لایه بودن آن‌هاست. ممکن است حتی رنگ و جنس هر لایه با لایه‌ی دیگر متفاوت باشد. مانند ماسه سنگ، سنگ رس، سنگ گچ، سنگ نمک، سنگ آهک.

❁ نکته: سنگ آهک نوعی سنگ رسوبی است که در صنعت چینی‌سازی، راه‌سازی، شیشه‌گری و کاربرد دارد.

سنگ آذرین

از سرد شدن مواد مذاب داخل زمین سنگ آذرین تشکیل می‌شود. به دلیل گرمای زیاد در اعماق زمین سنگ‌ها به حالت ذوب شده وجود دارند. این مواد مذاب هنگامی که می‌خواهند به سطح زمین بیایند یا در سطح زمین و یا زیر پوسته زمین سرد می‌شوند و سنگ‌های آذرین را به وجود می‌آورند. مانند سنگ پا

سنگ دگرگونی

برخی از سنگ‌های رسوبی یا آذرین در اعماق زمین بر اثر گرما و فشار زیاد تغییر می‌کنند و به سنگ جدیدی تبدیل می‌شوند که به آن سنگ دگرگونی می‌گویند. این نوع از سنگ‌ها به علت فشار و گرمای زیادی که در اعماق زمین تحمل کرده‌اند بسیار محکم هستند. مانند سنگ مرمر

سنگ آهک ← گرما و فشار ← سنگ مرمر

❁ توجه: برای ساخت آجر ابتدا از خاک رس، گل درست می‌کنند و آن را در قالب می‌ریزند تا خشک شود، در این حالت به آن خشت می‌گویند. اگر خشت را در کوره حرارت دهند، آجر به وجود می‌آید. به همین دلیل آجر از خشت محکم‌تر است. آجر هم مانند سنگ‌های دگرگونی به دلیل گرمای زیادی که تحمل کرده از خشت محکم‌تر است. خشت در برابر رطوبت از بین می‌رود ولی آجر سختی بیشتری دارد و مقاوم‌تر است.

❁ نکته: سنگ آهن نوعی سنگ است که در کارخانه ذوب آهن از آن، فلز آهن به دست می‌آید.

موارد استفاده ما از سنگ‌ها

ما از سنگ‌ها در ساختمان سازی (مانند آهک، ماسه، گچ، سیمان، در و پنجره‌های فلزی، کفپوش سنگی و نمای ساختمان)، در صنعت (مانند خودروسازی، جواهرسازی، هواپیماسازی، ساعت سازی و) در پزشکی (مانند موادی که در عکسبرداری استفاده می‌شود و ساخت بعضی از داروها) و در هنر (مانند مجسمه‌سازی، ساخت ظرف و زیورآلات) از سنگ‌ها استفاده می‌کنیم.

حفاظت از منابع خدادادی

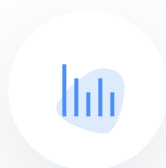
بازیافت نکردن زباله‌های فلزی، شیشه‌ای و پلاستیکی سبب می‌شود که منابع خدادادی زمین سریع‌تر به پایان برسد. برای حفاظت از این منابع باید:

۱. زباله‌های فلزی را در طبیعت رها نکنیم.
۲. سنگ‌ها را در طبیعت جابه‌جا نکنیم. هنگام کندن سنگ از زمین به محل زندگی گیاهان و جانوران آسیب وارد می‌شود. چون جانوران کوچکی در زیر سنگ‌ها زندگی می‌کنند.
۳. در مصرف مواد صرفه‌جویی کنیم. (مثلا مداد خود را زیاد نتراشیم)

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد